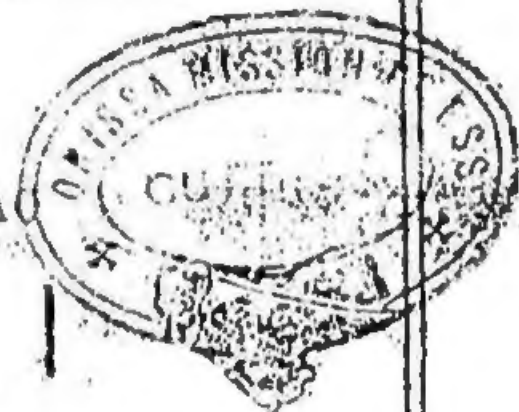

ORIYA ALPHABET & SPELLING BOOK

BY
MADHUSUDAN RAO

ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ।

ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ଚରଣ ପଣ୍ଡା

MACMILLAN & CO., LIMITED
CALCUTTA, BOMBAY AND LONDON

All Rights Reserved

ପଲେହାଣୀ, ମହାବୀର ।

ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ।

ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ ।

1 ଅ	2 ଆ	3 ଇ	4 ଈ	5 ଉ	6 ଊ
7 ଋ	8 ୠ	9 ଏ	10 ଐ	11 ଓ	12 ଔ

12

'ଐ' never used.

ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ।

(2)

ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ ।

କ ¹	ଖ ²	ଗ ³	ଘ ⁴	ଙ ⁵
ଚ ⁶	ଛ ⁷	ଜ ⁸	ଝ ⁹	ଞ ¹⁰
ଟ ¹¹	ଠ ¹²	ଡ ¹³	ଢ ¹⁴	ଣ ¹⁵
ତ ¹⁶	ଥ ¹⁷	ଦ ¹⁸	ଧ ¹⁹	ନ ²⁰
ପ ²¹	ଫ ²²	ବ ²³	ଭ ²⁴	ମ ²⁵
ଯ ²⁶	ର ²⁷	ଲ ²⁸	ବ ²⁹	
ଶ ³⁰	ଷ ³¹	ସ ³²	ହ ³³	
ଝ ³⁴	ଞ ³⁵	ଟ ³⁶	ଠ ³⁷	
୦ ¹	୮ ²	୭ ³		

37

୦୩

No difference between 23 and 29
ବ ଗ

ଅଖ	ଆର	ଈଶ	ଜନ	ଏକ
ରଖ	ଉର	ଆସ	ରଣ	ଓଟ ୧୦.

କର	ଚକ	ଠକ	ଦଶ	ରସ
ଘର	ଛକ	ନଖ	ଯଶ	ବସ
ଶଟ	ଜଳ	ଡର	ଧନ	ସର
ଘଟ	ଫଳ	ଧର	ମନ	ଧର
ଗଛ	କଟ	ଢମ	ଭୟ	ତଟ
ପଛ	ଝଟ	ସମ	ଲୟ	ହଟ ୩୦.

ଅଳପ	ଦୀର୍ଘ	ସହଜ	ଶୟନ
କଳସ	ଶକଟ	ସରଳ	ସମୟ
ଆସନ	ରଜକ	ସଲଖ	ସରସ ୧୨.

(୫)

ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ।

ବସନ	ରଜତ	ସକଳ	ଓଢ଼ି
ଓଜନ	ଚରଣ	ବୟସ	ଓଷଧ
ଭଜନ	ଶରଣ	ପଣସ	ଆଳୟ

ଭଲମନ । ଧନଜନ । ରଥଚକ୍ର । ଓଠଚକ୍ର । ପରପଲ୍ଲ । ବରଧାଲ୍ଲ ।
 ମୂଳଧର । ମୂଳକର । କଟକ ନଗର । ଧବଳ ଟଗର । ଜଳ ବର-
 ଶର । ରତନ ଚଣ୍ଡର ।

ଅକାର ବନା ।

କ	ଅ	କା	।	ଖ	ଅ	ଖା
ଗା	ବା	ଗୁ	ଘ	ଙା	ଟା	ଠା
ଧା	ନା	ପା	ଫା	ବା	ସା	ଯା
				ରା	ଲା	ଶା
				ଝା	ଞା	ଟା
				ଠା	ଡା	ଢା
				ଣା	ତା	ଥା
				ଦା	ଧା	ସା
				ସା	ସା	ସା
				ସା	ସା	ସା

ଭର	ଭସ	ଦୟା	ଦାତା	ରଜା
ଗାୟ	ବସ	ମାୟା	ମାତା	ଲଜା
କଟ	ବର	ସରା	ନାଗା	ଭଷା
ଘାଟ	ମସ	ଗାଗା	କାଗ	ଅଗା
ରସନା	ସଧନା	ପାଶାଣ	ସମାନ	ଗାସନ
ବସନା	ଯାଜନା	ସାହସ	ସକାଳ	କାରିଣ
ଭାବନା	ଅବକାଶ	ଅଭିବଦ	ରମନାଥ	ନାରାୟଣ

ଯାଦବ ବସନ । ମାଧବ ଦ୍ରବନ । ନାଗରଞ୍ଜିତ । ବରଷାର ଧାର ।
 ପାମ୍ପାଜର ଭଲ । ଭଲ ହର ଜଳ । ଭସାବର ରମ । ଭୟବର ଶାମ ।
 ଶୁଷ୍କର, ଧାନ କଟ । ଶୁଲ ଭର ଭଲ ବାଟ ।

The list has ଥି, ଥି, ନି
Examples have ଥୁ, ଥୁ, ନି
ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ।

(5)

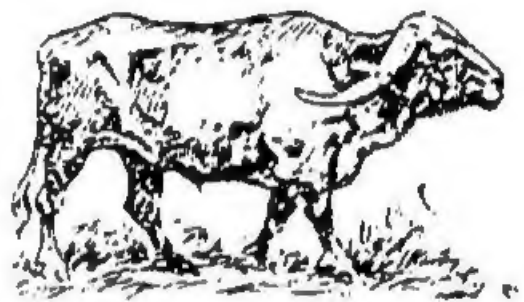
ହୁଏ ରବାର ବନା ।

କ ନ ବ । ଖ ଇ ଶ
ଗି ଘି ଚି ଛି ଜି ଝି ଟି ଡି ଢି ଣି ତି ଥି ଦି
ଧି ନି ପି ଫି ବି ଭି ମି ଯି ରି ଲି ଶି ଶି ସି ହି ।*

ବସ୍ତ୍ର	ରବ	ଗନ୍ଧ	ଇତ	ମଣି
ନିସ୍ତ୍ର	ଛବ	ମପ	ବପ	ଖଣି
ହମ	ସିବ	ଝେ	ଚସ	ହର
ପାଣି	ବଷ	ଶନ	ପପ	ଚର
ଦବା	ନିଗା	ରୁଷି	ତଳ	ଭସି
ଶିଶିର	ଦବସ	ହରଣ	ମପନ	ବଷମ
ଅଶନ	ବରଣ	ବ୍ରାଜକା	ମହସ	ଛଠନ
ବର୍ଣ୍ଣର	ଅପସ୍ତ୍ର	ନିବଟ	ମହନା	ବସ୍ତର
ଅଶିଶୟ	ପରଚୟ	ଅଭିଳାଷ	ପରିହାସ	ଭବହାସ

ହରଣ ନ ଦବ ଧର । ଦଉଡ଼ ନା ବଜେ ଚର ।
ଛବ ବହୁ କଣି ଅଶ । ଭଲପାଣି କର ପନ ।

ଅରଣା ମହୁଣୀ ରହୁଛୁ ଅନାମ ।
ମହୁଣୀର ପାଖ ନ ଯାଅ ଦନାମ ।
ରୁଦି ପାହୁଲଣି ଲୁଚଇ କଦ ।
ଉଠ ନିଠ, ମଠ ନ କର ଅଭ ।

* ବି, ଥି, ଦି, ଯି, ବି, ରି ଶି, ଡେଇ ବ, ସ୍ତ, ଦ, ଝ, ଚ, ଛ, ଇ, ଶର ମଧ୍ୟ
ଲେଖାଯାଏ, ଶିକ୍ଷକ ମହାଶୟ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲକୃଷ୍ଣାୟ ନମଃ ।

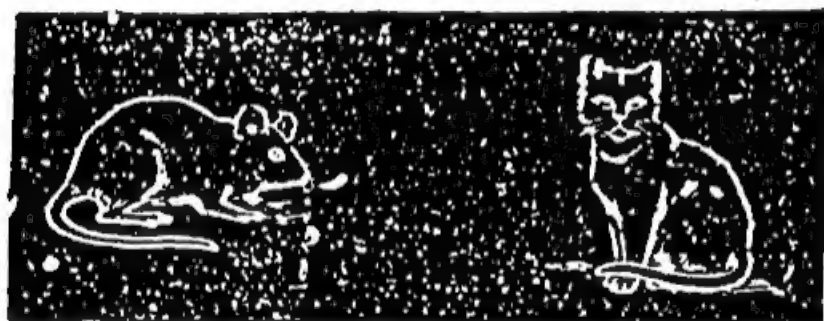
କାଳକୂଟ

ନିରୁପଣ

ଅପରୂପ

ଅନୁକୂଳ

ଅରଲ୍ଲଣି ବଲ୍ଲର । ମୂଷା ସିବ ପଲାର ।

ମୟୂର ନାଚର । ସପ୍ତର ପାତର । କୃପଜଳ ପୁଣାଲେ ।
ଦୂରବାଟ । ନୂଆଦାଟ । ନିପାକୁଳ । ତେମୁଳ ।
ନୂତନ ବାଳକ ବାଳିକା । କୁମୁଦ କୁମୁମ ମାଳିକା ।

ରକାର ବିନା ।

କ	ଖ	ଗ	ଘ	ଙ	ଚ	ଛ	ଜ	ଝ	ଞ	ଟ	ଠ	ଡ	ଢ	ଣ	ତ	ଥ	ଦ	ଧ	ନ	ପ
କୃଣ	ମୃଣ	ଗୃଣ	ଘୃଣ	ଙୃଣ	ଚୃଣ	ଛୃଣ	ଜୃଣ	ଝୃଣ	ଞୃଣ	ଟୃଣ	ଠୃଣ	ଡୃଣ	ଢୃଣ	ଣୃଣ	ତୃଣ	ଥୃଣ	ଦୃଣ	ଧୃଣ	ନୃଣ	ପୃଣ
କୃଷ	ମୃଷ	ଗୃଷ	ଘୃଷ	ଙୃଷ	ଚୃଷ	ଛୃଷ	ଜୃଷ	ଝୃଷ	ଞୃଷ	ଟୃଷ	ଠୃଷ	ଡୃଷ	ଢୃଷ	ଣୃଷ	ତୃଷ	ଥୃଷ	ଦୃଷ	ଧୃଷ	ନୃଷ	ପୃଷ
କୃପ	ମୃପ	ଗୃପ	ଘୃପ	ଙୃପ	ଚୃପ	ଛୃପ	ଜୃପ	ଝୃପ	ଞୃପ	ଟୃପ	ଠୃପ	ଡୃପ	ଢୃପ	ଣୃପ	ତୃପ	ଥୃପ	ଦୃପ	ଧୃପ	ନୃପ	ପୃପ
କୃଦ	ମୃଦ	ଗୃଦ	ଘୃଦ	ଙୃଦ	ଚୃଦ	ଛୃଦ	ଜୃଦ	ଝୃଦ	ଞୃଦ	ଟୃଦ	ଠୃଦ	ଡୃଦ	ଢୃଦ	ଣୃଦ	ତୃଦ	ଥୃଦ	ଦୃଦ	ଧୃଦ	ନୃଦ	ପୃଦ

ଧଳାବୃଷ ବୁଲୁଅଛି । କଳିକାର ଜଳ ପିଉଅଛି ।

କୃଷକ ପରଣୀ ଗୃହ ଲୁପୁଅଛି । ଗାଈକୁ ତୃଣ ଦେଇ ।

କୃଷିକାର ହୃଦ-କରେ ପୃଥ୍ବୀର । କୃଷିକର ପାଲେ ମାନବ ଶରୀର ।

ମୃଗ ତୃଣ ଦାର ବୁଲଇ ବନ । ବାଦ ବନାଶର ତାର କାବନ ।

ଦେଲ	ଦେବ	ଦେମ	ଦେଧ
ଶେଲ	ଶେବ	ଶେମ	ଶେଧ
ଶେଗବ	ଶେକତ	ଶେଶାଶ	ଶେବାଳ
କେଳାସ	କେନକ	କେରବ	କେରବ

ଶେଳି

ମଥ ରେ ଦେଲ ଲଗାଅ । ଶେଳି ଶେଲ ଉପରେ ତରୁଅଛି । କେଳା-
ସର ଶେଗବବାଳରେ, ତାହାର ପିତା ମରଗରେ । କେରବ ଛୁଆଁ ଧରୁଅଛି ।
ଦେଶାଶ ମାଷେ ବଡ଼ ଖରା । ଅତି ଉପଦ ହୁଏ ଧରା ।

ଓଁକାର ବନା ।

କ ଓ କୋ । ଖ ଓ ଖୋ
ଗୋ ଘୋ ଗୋ ଘୋ ଗୋ ଘୋ ଗୋ ଘୋ
ଥୋ ଦୋ ଥୋ ନୋ ଘୋ ଘୋ ବୋ ଘୋ ମୋ ଘୋ ଘୋ
ଗୋ ଘୋ ଘୋ ଘୋ ।

ଲେବ	ଲେଗ	ଲେଷ	ଲେଗ	ଲେମ
ଶୋକ	ଶୋଗ	ଶୋଷ	ଶୋର	ଶୋମ
ଲେଜନ	କପେତ	ଗୋକୁଳ	ଲେଜକ	ଲେଜନ
ମେଜନ	କପୋଳ	ଗୋଧୁମ	ମେଜକ	ଲେଜନ

ସହେ ଦର ପୁରୋହିତ ପରଶେ ଧ ପରଦେଶ
ଲେଜନ ବର । ଲେଜନ ନ ବର । ଲୋଲ ବାଜଲ । ଲମ ମା କୋଳରେ
ବସି ଶୁଣୁଅଛି । ଲେଷ ଶୁଣ । ମନକୁ ଦେଶ ବର । ଗୋଲପଞ୍ଚୁର
ନଥ । ଗୋପାଳ ସୁବୋଧ ବାଳକ ଅଟେ । ସେ ମନ୍ଦୋଦାର ଦେଇ
ପାଠ ପଢେ ।

ଗୋରୁ ଖାଉଅଛି କୋମଳଦାସ । ଗୋପୀଜନୀ ଶୁଣି କରୁଛି ଶୁଣ ।

ମଧୁର ବନସ୍ କବନ । କହି ଦୋଷିକ ଜନମନ ।

ଓହାର ବନା ।

୧୨ ଓ ୧୩ ହୋ । ୧୪ ଓ ୧୫ ହୋ ।
 ଗୋ ଘୋ ଗୋ ଘୋ ଗୋ ଘୋ ଗୋ ଘୋ ଗୋ ଘୋ
 ଥୋ ଘୋ ଥୋ ଘୋ ଥୋ ଘୋ ଥୋ ଘୋ ଥୋ ଘୋ
 ଗୋ ଘୋ ଘୋ ଘୋ ।

ଘୋଷ ଘୋଷ ଗୋର ଘୋର ଘୋଷ
 ଘୋଷ ଘୋଷ ଘୋର ଘୋର ଘୋଷ
 ଘୋରବ ଘୋରବ ଘୋରବ ଘୋରବ ଘୋରବ
 ଘୋରବ ଘୋରବ ଘୋରବ ଘୋରବ ଘୋରବ

ଘୋର ବର । ଘୋରା ଧର । ଘୋଷ ଗୋଷିଏ ଧାନ୍ତ । ସେଠାରୁ
 ବୁଝ, ବଢ଼ିବ, ବାଧ, କୋଠିଆବ ହୋଇଅଛି । ନଅ ଗୋଟି ଧାନରୁ
 ଘୋର ଗୋଟି ଘୋରଲ ବାହାରିଲା । ଘୋର ବାଧାରୁ ଅନେକ ଘୋରବ
 ଅଛିଅଛି । ନଅଟି ମାସରେ ବଢ଼ିଗଲା । ସକାଳ ଭୁଲ ବଢ଼ି ହେବ ।

ବହୁବ୍ୟୟ ପାଠ ।

ଶିଖା	ଦୁଗା	ସାମା	ଗୁଣା	ବାଣା
ଗୋରୁ	କୃଷା	ହାନି	ମୂଥ	ସୁଖା
କୋକିଳ	ଘୋଡ଼ା	ମୋହନ	ଏକାକୀ	ପିପାସ
ଅକୃଷ	ଘୋଷା	ଦନ୍ତୁଳ	ମେଧାବୀ	ନିଷେଧ
ବର ଗଛ	ମହୁମାଛ	ଧଳ ବୃକ୍ଷ	ଅଷ୍ଟ ଓ ମ, ସ	
ଧଳା ଚାଉ	ଧୂର ଫୁଲ	କଳା ମେଘ	କୈଳାସ ଚିତ୍ର	
ହରିଶ ପଲ	ନଦୀ କୁଳ	ମିଠା ବେଲ	କାଉ ଚାଉଳ	
ବୁଢ଼ା ଗାଈ	ଗଛ ମୂଳ	ସେଠାରୁ ଦେଲ	ବଢ଼ି କୋକିଳ	

ସକାଳ ହେଲାଣି । ଉଠ, ମୁଖ ଧୁଅ । ଶାଢ଼ି ପକେ ବଢ଼ିଅଛି ।
 ବାହାରେ ଟିକିଏ ଭୁଲ ଅଛି । ବଗିଚାରେ କେତେ ଫୁଲ ଫୁଟିଅଛି ।

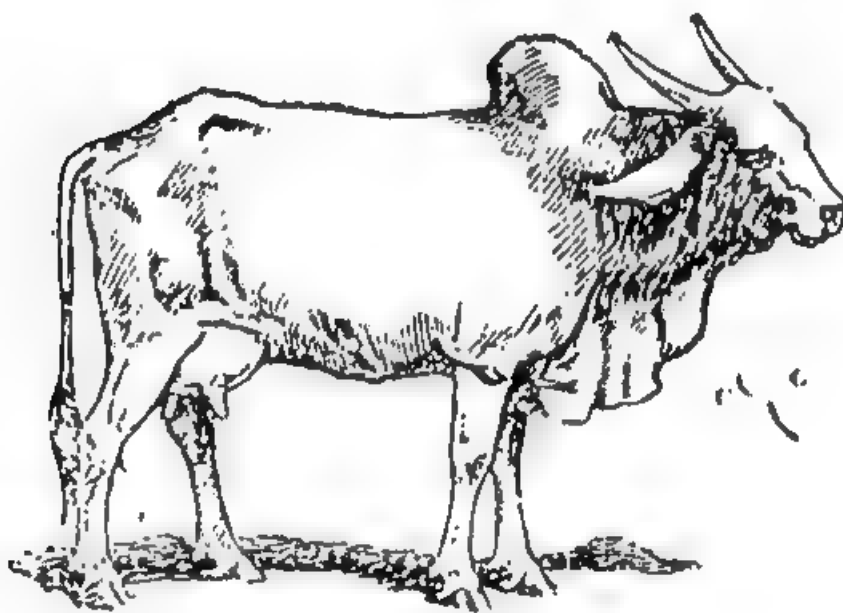
deletas

ଅହା ଫୁଲ ବସନ୍ତ ବାସୁଧର । ବାଉଁଶ ବୋଉର ଅହ । ଚନ୍ଦ୍ରମା
ଏଠାକୁ ଭଜି ସେଠାରେ ବସୁଧର । ବଜ୍ରମାୟା ଗହ୍ୱର ଉପରେ ବସି
ଶୁଭୁଧର । କୋଇଲି କୁ କୁ ଡାକୁଅଛି । ଅସ, ଯୋସ୍ତ ଦେବ ପାଠ,
ଶାଳାକୁ ସିବା । ସେଠାରେ ମନ ଦେଇ ପାଠ ହରିବା, ଗୁରୁ ଯାହା
କହିବେ ତାହା ମନଦେଇ ଶୁଣିବା ।

ବେଳ ବୁଝିଲି । ଗୁରୁ ମେଲି ଦେଲେଣି । ଗୁରୁ ପରକୁ ଯିବା ।
ପରେ ପେଶୁ ଥୋଇ ଦେଇ ମା ଯାହା ଖାଇବାକୁ ଦେବେ ତାହା ଖାଇବା ।
ଖାଇ ସାର ନୁହେଁ କାଲି ଖେଳିବା । ଖେଳ ସାରିଲେ ବାପା ଯାହା କହିବେ
ତାହା କର । ଦକ୍ଷିଣେ ଯାହା ପଢ଼ିଥିବା, ଶୁଭରେ ଯାହାକୁ ଅଭି
ଥରେ ପଢ଼ିବା । ପଢ଼ିସାରି ଶୁଭ ଖାଇ ଖୋଇବା । ରେବତୀର ପର୍ବ
ତେଲ ବାଜୁଅଛି । ଗୌରୀ ଯୋସ୍ତ ପଢ଼ୁଅଛି ।

ଗା.ର ବାଜୁର ଅସ ଅସ, ଖାଇବ ପଞ୍ଚାଦଶ ପାଠ ।
ମୋହ ପାଖରେ ହୁଅ ଛତା, ଖାଇବ ଯେବେ ପାଠ ବଢ଼ା ।

ହୁ

ଅନ୍ଧର ମୋର ପୁଷି, ଖାରେ ଯେତେ ଖୁସି । ଧୂଆଁର ମିଠା, ଖାଇବୁ
ବିପିଠା । ମୋ ପାଖରେ ବସି, ଖାରେ ମୋର ପୁଷି ।

(•) ଅନୁସାର ଯୋଗ ।

ଅ	•	ଅଂ	କ	•	କଂ
ମା	•	ମାଂ	ସି	•	ସିଂ
ଅଂଶ	ହଂସ	ସିଂହ	ହଂସା	ବଂଶୀ	
ବଂଶ	କଂସ	ମାଂସ	ଅଂଶୁ	ଅଂଶୀ	
ବଂଶୀ	ସଂସାର	ସଂଶୟ	ମାମାଂସା		
କଂଶୁକ	ସଂଯୋଗ	ସଂବାଦ	ଦଂଶନ		

ସିଂହ ପଶୁକୁ ଅଟେ । ହଂସ ଜଳରେ ସଂଚରଣ କରେ । କାବ-
ହଂସ ନ କର । ସିଂହ ବୁଲଇ ଘୋରବନେ । ନ ଶର ବହୁ ଉଦ୍‌ବେଗେ ।
ବଂଶୀ ବାଜୁଛି ନଦୀତୀରେ । ହଂସ ଢେଲୁଛି ନଦୀକାରେ ।

(୫) ବର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗ ।

ଅ	ଃ	ଆଃ	କ	ଃ	କଃ
ନ	ଃ	ନଃ	ଃ	ଃ	ଃ

ଦୁଃଖ	ଦୁଃଖିତ	ଦୁଃସମୟ	ନିଃସନ୍ଦିଗ୍ଧ
ଦୁଃଖୀ	ନିଃଶେଷ	ଦୁଃସାହସ	ନିଃସନ୍ଦାୟ

ଦୁଃଖ ପରେ ଦୁଃଖ, ଦୁଃଖ ପରେ ସୁଖ, ଲାଗିଛି ସଦା ସଂସାରରେ ।

() ଚନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଘୋଷ ।

ଉ	ଉଁ	ଗ	ଗାଁ
ଈ	ଈଁ	ଘ	ଘାଁ
ପାଉଁଶ	ପାଁ	କାହିଁ	କାଁ
ରାଉଁଶ	ରାଁ	ମାହିଁ	ମାଁ

ଅଳାପଳ କଷା ଲାଗେ । ପାଉଁଶ ତଳେ ନିଅଁ ଅଛି ।

ଲବ କୁଶ ଦୁହେଁ ଯାଆଁଲା ବନ୍ଧୁ । ସାନ ବଡ଼ ବାଉଁଶ ହୁଅଇ ନାହିଁ ।

ଚକା ଚକା ରାଉଁଶ । ମାମୁ ଘର ବଉଁଶ ।

ହଳନ୍ତ ()

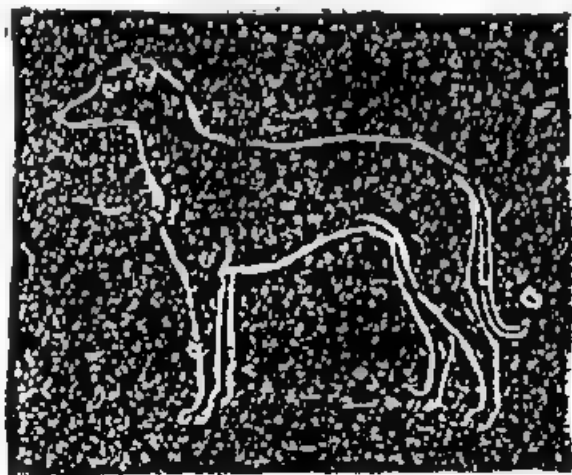
କ୍	ଖ୍	ଗ୍	ଘ୍	ଙ୍	ଚ୍	ଛ୍	ଜ୍	ଝ୍	ଞ୍	ଟ୍	ଠ୍	ଡ୍	ଢ୍	ଣ୍	ତ୍	ଥ୍	ଦ୍	ଧ୍	ନ୍	ପ୍	ଫ୍	ବ୍	ଭ୍	ସ୍	ହ୍	ର୍	ଲ୍	ଶ୍	ଷ୍	ମ୍	ୟ୍	ଋୟ୍	ୠୟ୍			
ସତ୍	ଅସତ୍	କଗତ୍	ହଠାତ୍	ଜକ୍‌ଜକ୍	ଚେ	ଇଚେ	ଶରତ୍	ଅତିଶୟତ୍	ଧକ୍‌ଧକ୍	ଚିତ୍କାର	ତମ୍‌ତମ୍	ଫୁଲ୍‌ଫୁଲ୍																								

ହୁଲ୍‌ହେ ହାତୀ ହୁଲ୍ । ବା ପାଣି ଖାଇ ହୁଲ୍ । ବା ପାଣି ଖାଇ ଫୁଲ୍ ।

ମୋର ଦୁଇ ଅଣ୍ଟି, ଦୁଇ କାନ, ଦୁଇ ହାତ, ଦୁଇ ଗୋଡ଼ । ଅଣ୍ଟି ନ ଶି
 ସମ୍ପେ କିଛି ଦଶେ ନାହିଁ । କାନ ନ ହଲେ କିଛି ଶୁଭେ ନାହିଁ । ହାତ ନ
 ଧଲେ କିଛି କାମ କରି ହୁଏ ନାହିଁ । ଗୋଡ଼ ନ ଧଲେ ଖୁଲି ହୁଏ ନାହିଁ ।
 ମୁଁ କରରେ କଥା କହେ ଓ ଯାହା ଖାଏ ତାହା ମିଠା, କି ଖଟା, କି
 ପିତା, କି କଷା ~~କି ଶୁଭେ ନାହିଁ~~ ।

ମୁ ତାହାଣ ହାତରେ ପେଶୁ ଧରିଅଛି । ବାଁ ହାତରେ ଛତା ଧରିଅଛି ।
ମୋ ମଥାରେ କଳା ବେଣ । ଥର ମଥାରେ ଧଳା ବେଣ । ମୋ ନାକର
ଦୁଇଟି ପୁଡ଼ା । ନ ବପୁଡ଼ା ବାଟେ ପବନ ଯା ଅସ କରୁଛି । ମୋ ପିଠିରେ
ଗୋଟିଏ ଘା ହୋଇଥିଲା, ଶୁଣି ଗଲଣି ।

ଭୁ, ଭୁ, ଭୁ, ତାଙ୍କର ମୁହଁ,
ଦଉଡ଼ି ଅସିଲୁ କୁକୁର ଭୁହ ।
ଆଉଁସି ଦେବରେ ଦେହ ତୋହର,
ଶାରବାକୁ ଯେବ ଗୁଡ଼ ମୋହର ।
ମୋ କଥା ମାନବୁ ଜାଣର ମୁହଁ,
ଯେଣେ ପିବ ମୁହଁ, ସିନ୍ଦୁରେ ଭୁହ ।

ଜାର ଯୁଦ୍ଧ ମଲ୍ଲ ମାଧବ ମାଳଜା, ଗୋଲପ ନିଅଳୀ କେତକା ସେବଜା ।
ନାନାଜାତି ଫୁଲ ଦେବ ତୋତେ ଅଗି, ଦେଖିବୁ ହସିବୁ ଅରେ ଧନମଣି ।

ସ ଫଳା । (ସ—୪)

ସ, ଧୂ, ଧୂରଣା

କ ସ କ୍ୟ । ଶ ସ ଶ୍ୟ
ଶ୍ୟ ଘ୍ୟ ଚ୍ୟ ଛ୍ୟ ଣ୍ୟ ହ୍ୟ ଡ୍ୟ ଓ୍ୟ ଡ୍ୟ ଢ୍ୟ ଣ୍ୟ ଘ୍ୟ ଥ୍ୟ ଦ୍ୟ ଧ୍ୟ ନ୍ୟ
ଘ୍ୟ ଫ୍ୟ ବ୍ୟ ଗ୍ୟ ମ୍ୟ ଯ୍ୟ ଲ୍ୟ ଶ୍ୟ ଷ୍ୟ ସ୍ୟ ହ୍ୟ ।

ଐଶ୍ୟ	ବଦ୍ୟ	ବୈଦ୍ୟ	ସର୍ୟ	ମୁଖ୍ୟ
ସ.ଧ୍ୟ	ମୂଲ୍ୟ	ତ୍ରୟ୍ୟ	ଜ୍ୟାତି	ନିତ୍ୟ
ଭୂଲ୍ୟ	ରାଜ୍ୟ	ଯୋଗ୍ୟ	ସତ୍ୟ	ଶୂନ୍ୟ

✱
✱

ମୂଳ	ନ୍ୟାୟ	ମୂଳ	ସହ୍ୟ	ଶ୍ୟାମ
ନିଷ୍ୟ	ଦୟା	ଶିଷ୍ୟ	ବୈଶ୍ୟ	ହାସ୍ୟ
ଅବଶ୍ୟ	ଅଲକ୍ଷ୍ୟ	ଓଦାସ୍ୟ	ମନୁଷ୍ୟ	ଅଭ୍ୟାସ
ସାହାଯ୍ୟ	ଅସଂଖ୍ୟ	ବୈଷମ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ପୌରାଣ୍ୟ
ଜ୍ୟୋତିଷ	ବ୍ୟବସାୟ	ଅଧ୍ୟବସାୟ	ଅବଶ୍ୟକ	ବଦ୍ୟାଳୟ

କୁବାକ୍ୟ କେତେ ନ କର, ଅଲକ୍ଷ୍ୟ କେବେ ନ କର ।
 ବାଲକାଳରେ ଦେଇ ମନ; ବଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷିବ ଶିଷ୍ୟଗଣ ।
 ମିଥ୍ୟାକୁ ପାପ ବୋଲି ଜାଣି, କରୁବ ସଦା ସତ୍ୟବ୍ରତ ।

ର ପଳା । (ର—୨)

ବ ର କୁ ହି । ଶ ରୁ ହି
 ଶ୍ରୀ ପ୍ରତ୍ୟୁକ୍ତ କ୍ରମେ ଚିତ୍ର ଚିତ୍ର ଚିତ୍ର ଥି ଥି ଥି ଥି ଥି ଥି
 ମୁ ମୁ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ହି ।

ଚନ୍ଦ୍ର	ବଜ୍ର	ରୌପ୍ୟ	ରୂପା	ଗୁପ୍ତ	ଛବି
ନିମ୍ନ	ଶୂନ୍ୟ	ଶକ୍ତି	ପ୍ରୟ	ଶ୍ରୀମ	ହୀତା
ହୃଦ	ମିଷ୍ଟ	ଶାସ୍ତ୍ର	ସ୍ତବ୍ଧ	ହାସ	ପ୍ରାଣ
ଶୁଭ	ସ୍ତବ୍ଧ	ମିଷ୍ଟ	ଶ୍ରେୟ	ପ୍ରାଣ	ମୁଦ୍ରା
ଶ୍ରମ	ଦୁଃଖ	ନିଜ	ଭ୍ରମ	ଦାମ୍ଭ	ବୁଦ୍ଧି

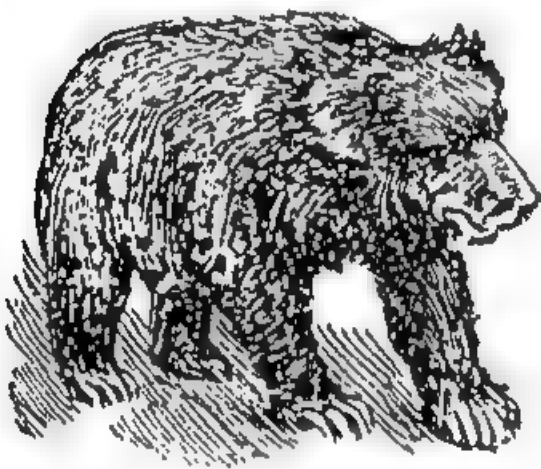
ଶ୍ରବଣ	ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ	ଶ୍ରୀମନ୍	ସମୁଦ୍ର	(ଦେଉଳ) ଅନ୍ୟ
ରୁକ୍ଷ	ଶ୍ରବଣ ✓	ସାମାନ୍ୟ	ଅକ୍ଷୟ	ପ୍ରବେଶ ଅନ୍ୟ
ଅଶ୍ରୁ	ଅନନ୍ତା	ସହସ୍ର	ପ୍ରକାଶ ✓	ବିଶ୍ରାମ ଅନ୍ୟ
ହୃଦୟ	ପ୍ରଶଂସା	କୃଷି	ଶ୍ରାବଣ	ପଦ୍ମ

ସମୁଦ୍ରର ଜଳ ଲୁଣିଅ । ବ୍ୟାପ୍ତ ବଳ ରସାନ୍ତର ଓ ହଂସ ପଶୁ ଅଟେ ।

ପରଶ୍ରମ କର ପ୍ରତିଦିନ ; କଦାଚି ନ ହୁଅ ଅଲକ୍ଷ୍ୟବଶ ।

deleted
 from 1901 ed

ସହସ୍ର ସହସ୍ର ଗ୍ରାମ, ନଦୀର କୂଳରେ ।
ନଦୀସ୍ରୋତ ନିକଟସ୍ଥ ସମୁଦ୍ରକୂଳରେ ।
ପ୍ରଜାପତି ହିରଣ୍ୟରେ, ବସିଥି ପୂଜ୍ୟ
ଭୟରେ ।

$$- \frac{1}{2} \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{r} \right) = \frac{1}{2} \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{r} \right)$$
[illegible]

ବ୍ୟାଘ୍ରପିତ୍ତ ଭଞ୍ଜନ ମଧ୍ୟ. ହଂସ
ଅଟେ । ଭଞ୍ଜନ ଅରଣ୍ୟରେ ଥାଏ ।
କାହାରିକୁ ଚକ୍ରାନ୍ତ ନ ଦେଇ ଦେବେ,
ହଂସାରେ ପ୍ରଶଂସା ! ଲଭିବତେବେ ।
ପ୍ରସନ୍ନାଦ ଅଛାନ୍ତି ଗ.ଉ.ର ଗୀତ,
ମୁଁ ଗାଉଛି ମିଶି ତାହା ସହୃଦ ।

ପ୍ରସନ୍ନର ମୁଦରେ ବହୁମୁଖ ରହୁଅଛି । ମୁଁ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱପ୍ନ ~~ରହୁଅଛି~~ ଶି
ରହାବର ମଧ୍ୟାହ୍ନକାଳରେ ସ୍ନାନ କଲି । ଅନ୍ନ ଭୋଜନ କଲି ।

ଯଦି କଲେ ରହି ମିଳେ ଏ ସାର ବଚନ ।
ମନେ ରଖିଥିବ ସଦା ଅହେ ଶ୍ରେଷ୍ଠଗ ।

ଅରେ ଚନ୍ଦ୍ରମାମୁ ଶରଦଶଖା, ମୋ କାନ୍ଦୁ ହାତରେ ପଡ଼ରେ ଖଣି ।

ଅନ୍ତରା

ମ ଫଳା (ମ—)

କ	ମ	କ	ଖ	ମ	ଗ
	ରୁ	ଘ	ଙ୍ଗ	ଘ	ଘ
	ଘ	ଘ	ଘ	ଘ	ଘ
ପଦ୍ମ	ଜନ୍ମ	ବ୍ରହ୍ମ	ହରିଶ	ସମ୍ମାନ	
ଛଦ୍ମ	ଗୁଳ୍ମ	ଭସ୍ମ	ବାହ୍ମଣ	ସମ୍ମତି	
ଫଦ୍ମ	ଭୂଷ୍ମ	ଅମ୍ଭା	ଶୂଣ୍ୟ	ବଲ୍ଲୀକ	
ସ୍ମୃତି	ଭୂଷ୍ମ	ହସ୍ତ	ଶାଳୁଳୀ	ଭଲ୍ଲୀକ	
ମୃଗୟା	ପଦ୍ମା	ପରାଜୟ	ଅବହାସ	ହରିଶୟ	

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କରେ ଅନେକ ଫଳ ଫୁଟେ । ସମ୍ମାନରେ ଗୋଲପକଡ଼ି
ଦେଖ, ଫୁଟୁ ତୋତେ ଗୋଟିଏ, ପଦ୍ମକୁ ଗୋଟିଏ ଦେବ ।

ଫୁଟିଅଛି ପଦ୍ମଫୁଲ ସରୋବର ଜଳେ

ଅସ ହେ ତୋଳିବା ପଦ୍ମ ଅସ ହେ ସକଳେ ।

ରେଫ ଯୋଗ । (ରେଫ—)

କ	ରେଫ	କ	ଖ	ରେଫ	ଗ
	ରା	ରା	ରା	ରା	ରା
	ରା	ରା	ରା	ରା	ରା
ପଦ୍ମ	ମୂର୍ଖ	ଦୀର୍ଘ	କୃଷ୍ଣ	ଅର୍ଘ	
ଗଦ୍ମ	ଭର୍ଷ	ଅର୍ଘ	ବର୍ଣ୍ଣ	ବ୍ୟର୍ଥ	

ବର୍ଣ୍ଣ	ବର୍ଣ୍ଣ	ବର୍ଣ୍ଣ	ଅର୍ଣ୍ଣ	ବର୍ଣ୍ଣ
ସର୍ଣ୍ଣ	ଧର୍ଣ୍ଣ	ଘର୍ଣ୍ଣ	ବର୍ଣ୍ଣ	ବର୍ଣ୍ଣ
କର୍ଣ୍ଣ	କସର୍ଣ୍ଣ	ଦୁର୍ଣ୍ଣ	ନିର୍ଣ୍ଣ	ନିର୍ଣ୍ଣ
ଶର୍ଣ୍ଣ	ଦୁର୍ଣ୍ଣ	ବର୍ଣ୍ଣ	ନିର୍ଣ୍ଣ	ସମର୍ଣ୍ଣ
ବର୍ଣ୍ଣ	ଦୁର୍ଣ୍ଣ	ନିର୍ଣ୍ଣ	ଅର୍ଣ୍ଣ	ବର୍ଣ୍ଣ
ବର୍ଣ୍ଣ	ଦୁର୍ଣ୍ଣ	ନିର୍ଣ୍ଣ	ନିର୍ଣ୍ଣ	ପର୍ଣ୍ଣ

ନିର୍ଣ୍ଣ କର୍ଣ୍ଣ କଥା ମୁଖେ ନ କହିବ

ମଧୁର ବଚନ କହି ସକଳେ ଗୋଷିବ ।

ପଦେ ଦେହରୁ ବର୍ଣ୍ଣକାଳରେ । ବହୁର ନିର୍ଣ୍ଣ ଧାର ହର୍ଣ୍ଣରେ ।

କାମର କାଉରେ ତାମର କାଉ । ପଦେ ପଦେ ବୋଧର ଥାଉ ।

କ କ କ ପକ, ଶକ, ଅକ୍ଷର, ସକେତ ।

ଖ ଖ ଖ ଖଣ, ଖଣିକା ।

ଗ ଗ ଗ ଗଣ, ଗଣିତ, ଅଗ୍ନି ।

ଘ ଘ ଘ ଘଣ୍ଟା, ଘଣ୍ଟନ ।

ପଦେ ଶଖ ବଜାରଣ, ରଖେ ଲଘିଲ ସୋରବନ ।

ଫ ଫ ଫ ଫଳ, କାଞ୍ଚନ, ସଞ୍ଜୟ ।

ବ ବ ବ ବାଣୀ, ଲଞ୍ଜନ ।

ଜ ଜ ଜ ଅଞ୍ଜନ, ପଞ୍ଜିକା, ଶଞ୍ଜ, ଗଞ୍ଜନ ।

ଟ ଟ ଟ ଟାଣ, ପଟା ।

ପାଞ୍ଜି ଉପରେ ଦୁଆର ରଖ, କାଗଜ ଧରି ସଙ୍ଗିତ ଲେଖ ।

ପଞ୍ଜାବ ଶଞ୍ଜ ବସି ବସି, କଥା କହିବୁ ସ୍ବପ୍ନ ସ୍ବପ୍ନ ।

କାଞ୍ଚନେ ବାଞ୍ଛା ନାହିଁ ମୋର, ମାଗର ପ୍ରଭୁ କୁଆ ଡୋର ।

ଶ ଠ ଠ ଠ ଠକ, ଠକା ।

ଠ ଠ ଠ ଠକ, ଠକା, କୁଣ୍ଡଳ ।

ଗ ଡ ଶ କୁଣ୍ଡ, ମୁଣ୍ଡ, ଚୂଳ, ପଣ୍ଡିତ, ଗଣ୍ଡୁଷ ।

ଗ ଢ ଶ ଶର, ମେଣ୍ଟା ।

ଘଣ୍ଟି ବାଜଇ ଠନ ଠନ । ଘଣ୍ଟା ବାଜଇ ଠଠ ଠଠ ।

ମେଣ୍ଟା ମୁଣ୍ଡଟିଏକ ଟାଣ । ଡା ମୁଣ୍ଡିଆକୁ ସାବଧାନ ।

ଗୁରୁଣି ଗୁରୁଣି ଏରୁଣି ଉପରେ ମାଧବ ବସିଛୁ ଯାଇ ।

ମାତାଙ୍କ ଅତକୁ ଅନାଇ ଅନାଇ ମାଟି ଦେଉଅଛୁ ଖାଇ ।

ନ ଡ ଗୁ ଦାନ୍ତ, ତ୍ରିଗୁ, ସନ୍ତୋଷ, ଗାନ୍ତ ।

ନ ଥ ଡ ବନ୍ତୁ : ମନ୍ତ୍ରନ, ଦେମନ୍ତ ।

ନ ଦ ଢ ଅନଇ, ମନଇ, ସିନ୍ଦୂର, ସନ୍ଦେହ ।

ନ ଧ ଢ ଅନ, ସନ, ସନ୍ଧ୍ୟା, ବନ୍ଧୁ, ବନ୍ଧୁକ ।

ଧନ୍ୟ ମୟ ସଦା ବାସ କରେ, ଶାନ୍ତି ସନ୍ତୋଷ ଅନନ୍ଦରେ ।

ଦରଦ୍ର ପିନ୍ଧେ ଛୁଣ୍ଡା ବନ୍ଧା, ଅନକୁ ନ ଦଶଇ ପନ୍ଧା ।

ମ ପ ଖ ସମ୍ପଦ, ସମ୍ପଦ, ସମ୍ପାଦନ, କମ୍ପେତ ।

ମ ଫ ଖ ଲକ୍ଷ, ଗୁଣୀ, ବାଖୀ ।

ମ ବ ମ ସମ୍ବଳ, ସମ୍ବାଦ, ସମ୍ବୋଧନ, କମ୍ବ, ଅମ୍ବ ।

ମ ର ମ ରମ୍ଭା, ଗମ୍ଭୀର, ସମ୍ବୋଗ, କୁମ୍ଭୀର ।

ଗୁଣୀଟି ଅତି ସୁନର୍ମଳ । ବାଖୀର ଜଳ ସୁଖୀତଳ ।

ସମ୍ପଦକାଳେ ସବେ ସଖା, ବସଦେ ନ ଦିଅନ୍ତି ଦେଖା ।

କୁମ୍ଭୀର ବଡ଼ ରସୁକର, ନାଶଇ କେତେ ନାଶ ନର ।

କ କ କୁ ଚିକ୍କଣ, ସ୍ବକ୍ଷୀ, କୁକୁଟ, କୁକୁର ।

କ ଚ କ ରକ୍ତ, ଶକ୍ତି, ଚିକ୍ତି, ବିରକ୍ତ ।

କ ଷ ଷ ପକ୍ଷ ଲକ୍ଷ, ଲକ୍ଷଣ ଚକ୍ଷା, ଦକ୍ଷିଣ, ପକ୍ଷାକ୍ଷା, କ୍ଷେଷ ।

ଗ ଦ ଟ୍ ବାନ୍ତାନ, ବାନ୍ତେବା ।

ଗ ଧ ଖ -ଦୁଗ୍ଧ, ମୁଗ୍ଧ, ସୁଗ୍ଧ ।

କୁହୁଟ ମୁଣ୍ଡେ ଅଛୁଲେ । ମାଟି ଭିତରେ ବୁଣ ମୂଳ ।
ସାଧୁର ରକ୍ଷଣ ରକ୍ଷର ରକ୍ଷି, ଦୃଢ଼ ପାନ କଲେ ବଳେ ଶକ୍ତି । କ୍ରି

ଚ ଚ ଛ ଉଚ୍ଚ, ଉଚ୍ଚାରଣ, ଉଚ୍ଚେ ।

ଚ ଛ ଛ ଗୁଞ୍ଜ, ବୁଞ୍ଜ, ଅଛାଦନ, ବଞ୍ଚେଦ୍, ସଞ୍ଜ, କଞ୍ଜ ।

ଚ ଛ ଛ ଘ. ଛା ।

ଜ ଜ ଜ କଞ୍ଜ, ମଞ୍ଜନ, ସଞ୍ଜନ, ଲଞ୍ଜା, ସଞ୍ଜା, ଲଞ୍ଜିତ ।

ଜ ଝ ଜ କୁଞ୍ଜି, କୁଞ୍ଜିକା ।

ଜ ଷ ଜ ବଞ୍ଜ, ଅଞ୍ଜା, ଯଞ୍ଜ, ଝନ ।

ଞ୍ଜନା ସଞ୍ଜନ ସଞ୍ଜା ଧର, ମନ ନିର୍ମଳ ସଞ୍ଜ କର ;

ସଞ୍ଜକ ନାମ ଉଚ୍ଚାରଣ, କର ହେ ମରନାଶୁଣ ।

ଟ ଟ ଟ ଅଟ୍ଟହସ, ଅଟ୍ଟଲିକା ।

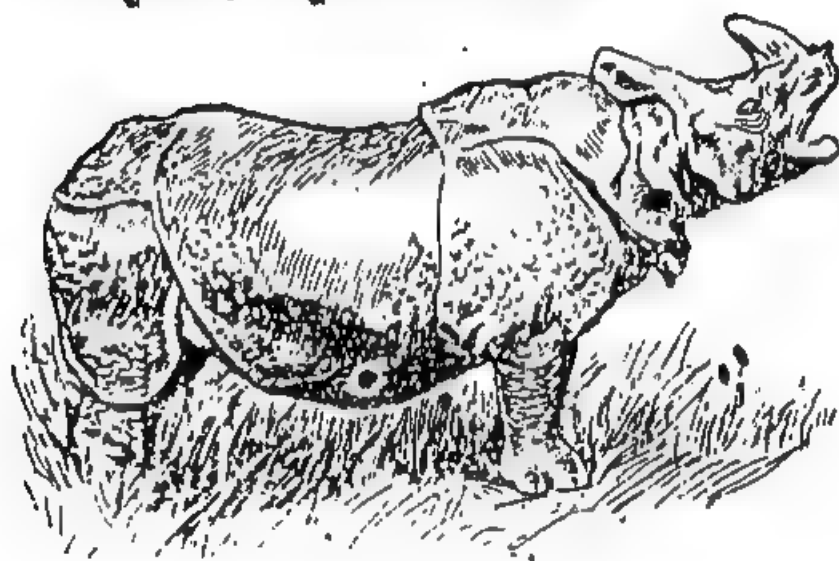
ଡ ଡ ଡ ଖଡ୍ଗ ।

ଡ ଡ ଡ ଉଡ୍ଡାନ, ଉଡ୍ଡାପୁମାନ ।

ବବଧ ରଙ୍ଗର ପତ କାମାନ, ଅଟ୍ଟାଲିକା ଶିରେ ଉଡ୍ଡାପୁମାନ ।

ଖଡ୍ଗ ଅବା ଖଣ୍ଡା ଧର ଗୁଲେ ଖଣ୍ଡିତ,

ଖଡ୍ଗଯୋଗୁଁ ଖଡ୍ଗାବୋଲ ଖଣ୍ଡର ବଦଳ ।

ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ।

ଓ	ବ	ହ	ଉତ୍ତଳ, ଉତ୍ତଣ୍ଡା, ବଳାହାର, ଉତ୍ତୁଷ୍ଟ ।
ଓ	ଓ	ଉ	ଉତ୍ତମ, ଉତ୍ତର, ଉତ୍ତପ, ମତ୍ତ ।
ଓ	ଅ	ଉ	ଉତ୍ତାନ, ଉତ୍ତାପନ ।
ଓ	ପ	ପ୍ତ	ଉତ୍ତଳ, ଉତ୍ତାତ, ଉତ୍ତନ୍ନ ।
ଓ	ସ	ସ୍ତ	ବସ୍ତ, ବସ୍ତର, ସମ୍ବସ୍ତର ।
ଓ	ଗ	ଗ୍ତ	ମୁଦ୍ଗର, ଉଦ୍ଗାର ।
ଓ	ଘ	ଘ୍ତ	ଉଦ୍ଗାହନ ।
ଓ	ଙ	ଙ୍ଗ	ଉଦ୍ଗାପନ, ଉଦ୍ଗେଶ, ଉଦ୍ଗେଶ୍ୟ ।
ଓ	ଧ	ଧ୍ତ	ପୁଷ୍ଟ, ବୁଷ୍ଟ, ଶୁଷ୍ଟ, ନୁଷ୍ଟି, ପିଷ୍ଟି, ଉଦ୍ଧାର ।
ଓ	ବ	ବ୍ତ	ଉଦ୍ଭାସ୍ତ, ବୁଦ୍ଭାସ୍ତ ।
ଓ	ଭ	ଭ୍ତ	ଅଭୂତ, ଉଭିଦ, ସଭାତ, ଉଭିଦ ।
ଓ	ଯ	ୟ୍ତ	ଉଦ୍ଭୋଗ ।

ଉଦ୍ଭୋଗେ ଶୁଷ୍ଟତାଲେ, ଯେବୁ ବୁଦ୍ଧଲ ଉଦ୍ଭିକାଲେ ।

ଅମ୍ଭ ଉଦ୍ଭୋଗେ ଉଦ୍ଭୋଗେ, ଉଦ୍ଭୋଗ କାଳେ ଅଥେ ଅଶେଷ ।

ସବ ଉଦ୍ଭୋଗେ ତୋତେ ହୁଅ, ରଖନ୍ତୁ ବସ୍ତ କୃପା କର ।

ଅନନ୍ତ ଅଭୂତ ମହମା, କେ କହୁଥାରେ ତାର ସୀମା ।

ଉଦ୍ଭୋଗ କଲେ ସବ ପିଷ୍ଟି, ତପସ୍ୟା କଲେ ତିର ଶୁଷ୍ଟି । ଛି

ଓ	ଓ	ପ୍ତ	ଗୁପ୍ତ, ସୁପ୍ତ, ଲପ୍ତ, କ୍ଷିପ୍ତ ।
ଓ	ପ	ପ୍ତ	ପିଷ୍ଟକା ।
ଓ	ସ	ସ୍ତ	ଅପ୍ତବ ।
ଓ	ଜ	ଜ୍ତ	ଅବ୍ତ, କୁବ୍ତ ।
ଓ	ଘ	ଘ୍ତ	ଅଘ, ଘେ ।
ଓ	ଧ	ଧ୍ତ	ଉଦ୍ଧ, ଶୁଦ୍ଧ, ଅଭଦ୍ଧ ।

ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ।

ଅବୁ ଫୁଟିଛି ସରୋବରେ । ବେଢ଼ି ଅଛନ୍ତି ମଧୁକରେ ।
ବହୁବ ନାହିଁ ଗୁପ୍ତ ବଥା, ନ ବଥ ଲୋକ ମନେ ବ୍ୟଥା ।
ପଡ଼ନ୍ତେ କଣ୍ଠେ ସେହି ଶବ୍ଦ, ଅନନ୍ଦ ପ୍ରାଣେ ହେଲା ଲବ୍ଧ ।

କ	କ	କ	ବକ୍ତୃଳ, ଶୂଳ ।
କ୍	କ	କ୍	ଉକ୍ତ ।
କ୍	ଗ	କ୍	ଫଳ, ଫାଳ୍ଗୁନ ।
କ୍	ଘ	କ୍	ଅଳ୍ପ, ଗଳ୍ପ, କଳ୍ପନା, ସଂକଳ୍ପ, କଳ୍ପନା ।
କ୍	ଘ	କ୍	କୁଳ ।
କ୍	ଝ	କ୍	ପ୍ରଗଳ୍ଭ ।
କ୍	ଚ	କ୍	ନିଶ୍ଚୟ, ପଶ୍ଚିମ, ପଶ୍ଚାତ୍ ।
କ୍	ଛ	କ୍	ଶିରଶ୍ଚେଦ, ପୁଷ୍ପେଦ୍ୟ ।
କ୍	ଜ	କ୍	ଶୁଷ୍କ, ନିଷ୍କର, ଦୁଷ୍କର, ପରଶ୍ଚାର ।
କ୍	ଟ	କ୍	ଅକ୍ଷ, ବକ୍ଷ, ଦୁକ୍ଷ, ପୁକ୍ଷ, ଦୁକ୍ଷ, ଦୁକ୍ଷ, ସମକ୍ଷ
କ୍	ଠ	କ୍	ଠେଷ୍ଟ, କନିଷ୍ଠ, ବଳିଷ୍ଠ, ଶ୍ରେଷ୍ଠ, ଗରୁଷ୍ଠ, ନିଷ୍ଠୁର ।
କ୍	ଡ	କ୍	କୃଷ୍ଣ, ବିଷ୍ଣୁ, ସହସ୍ପତି, ବୈଷ୍ଣବ ।
କ୍	ଢ	କ୍	ପୃଷ୍ଠ, ନିଷ୍ଠାପ, ନିଷ୍ଠାଢିନ ।
କ୍	ଢ	କ୍	ନିଷ୍ଠଳ, ନିଷ୍ଠେନ ।
କ୍	ଢ	କ୍	ଦମ୍ଭର, ନମସ୍କାର, ଅପୂର୍ଣ୍ଣାନ୍ତ, ପୁରସ୍କାର ।
କ୍	ଣ	କ୍	ହୃଲନ ।
କ୍	ଚ	କ୍	ପ୍ରକ୍ତ, ପ୍ରଗ୍ରସ୍ତ, ଦୁଗ୍ରସ୍ତ, ନିଗ୍ରାସ, ବସ୍ତ୍ରାର
କ୍	ଅ	କ୍	ସ୍ଥାନ, ସ୍ଥିର, ସ୍ଥିତ, ସ୍ଥାବର, ଅସ୍ଥା, ଅସ୍ଥ, ସ୍ଥଳ ।
କ୍	ପ	କ୍	ସ୍ପର୍ଶ, ପରସ୍ପର, ଅସ୍ପଦ, ବାସ୍ତ ।
କ୍	ଫ	କ୍	ସ୍ପର୍ଶିକ, ସ୍ପୀଡ, ଅସ୍ଥାଳନ ।

ଯାନ୍ତି ନ ମାସରେ ଦୋଳଯାତ୍ରା ହୁଏ । ବେଢ଼ା ବହୁଳ ପିନ୍ଧନ୍ତି ।
 ଯେମିତି ସମୟରେ ଅଳ୍ପ ମେଘ ଭାରି ଅଛି । ଶୁଷ୍କ କାଠ ଛାଣିବାକୁ ଭଲ ।
 ଗୁଳୁଗୁଳୁ ନିମଗ୍ନାର କର । କେତେକେ ବୃକ୍ଷ ପୁଷ୍ପବନ୍ତ କିନ୍ତୁ ନିଷ୍ଫଳ ।
 ଜଳ ଗରମ କଲେ ସେଥିରୁ ବାଷ୍ପ ବାହାରେ । ସ୍ମୃତିକ ବଢ଼ି ଅଟେ ।
 ତଳ ମୁଖ ନିସ୍ତେଜ ଦଶୁଅଛି । ଦୟାଳୁ ଲୋକ ଦୁଃଖିମାନଙ୍କର ବନ୍ଧୁ
 ହେବା କରନ୍ତି । ବେଙ୍ଗ ଓଲଟଲେ ବସିଅଛି ।

କ	ଚ	ର	କ୍ରି	ବକ୍ରି ।
କ	ଟ	ଶ	କ୍ଷ	ଢ଼ାକ୍ଷ ।
କ	ଷ	ମ	କ୍ଷ	ପୁଷ୍ଟ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ଯକ୍ଷ ।
କ	ଷ	ୟ	କ୍ଷ	ଲକ୍ଷ୍ୟ, ସାକ୍ଷ୍ୟ, ରକ୍ଷ୍ୟ ।
କ୍	କ	ଚ	କ୍ରି	ପକ୍ରି ।
କ୍	କ	ଟ	କ୍ଷ	ଅକ୍ଷାୟୀ
କ୍	କ	ବ	କ୍ରି	ଉକ୍ରି ।
କ୍	ଚ	ର	କ୍ରି	ପୁକ୍ରି ।
କ୍	ଚ	ବ	କ୍ରି	ତକ୍ରି, ମହକ୍ରି, ସକ୍ରି ।
କ୍	ଚ	ର	କ୍ରି	ପୁକ୍ରି ।
କ୍	ମ	ୟ	କ୍ରି (ମ୍)	ମାହାକ୍ରି, ଦୌରାକ୍ରି ।
କ୍	ଷ	କ	କ୍ରି	ଜ୍ୟୋକ୍ତି ।
କ୍	ଷ	ୟ	କ୍ରି	ମକ୍ରି ।
କ୍	ଚ	ୟ	କ୍ରି	ଅକ୍ରି ।
କ୍	କ୍	ର	କ୍ରି	ତକ୍ରି, ମହକ୍ରି, ଯକ୍ରି, ମହାକ୍ରି ।
କ୍	ଚ	ବ	କ୍ରି	ସାକ୍ରି ।
କ୍	ବ	ର	କ୍ରି	ରକ୍ରି, ରକ୍ରିୟ, ତକ୍ରି ।
କ୍	ବ	ବ	କ୍ରି	ସ୍ବକ୍ରି ।

କ	ଧ	ର	ନ	ରନ୍ତ୍ର ।
କ	ଧ	ସ	ନ୍ୟ	ବନ୍ୟ, ସନ୍ୟା, ବନ୍ୟ ।
କ	ନ	ସ	ନ୍ୟ	ସନ୍ୟାସ, ସନ୍ୟାସ ।
ଧ	ସ	ର	ନ୍ୟ	ସନ୍ନତ, ସନ୍ନଦୟ, ସନ୍ନଦାନ ।
ଧ	ର	ର	ନ୍ୟ	ସନ୍ମୁଖ, ସନ୍ମୁକ୍ତ ।
ର	ଚ	ଚ	ଚ	ଅଚ୍ଚନା, ଚଚା ।
ର	ଛ	ଛ	ଛ	ଚୁର୍ଛା, ଚୁର୍ଛନା ।
ର	ଶ	ଶ	ଶ୍ଚ	ଚର୍ଷି, ବର୍ଷି, ଚର୍ଷି, ବର୍ଷି ।
ର	ଚ	ଚ	ଚ୍ଚ	ଚୁର୍ଚ୍ଚନ, କୁର୍ଚ୍ଚି, ଚୁର୍ଚ୍ଚି ।
ର	ଦ	ଦ	ର୍	ଗର୍ଦର ।
ର	ଦ	ଧ	ର୍	ଅର୍ଦ୍ଧ, ନିର୍ଦ୍ଧରତ, ବର୍ଦ୍ଧନ ।
ର	ଚ	ସ	ର୍	ରର୍ଦ୍ଧନ ।
ର	ଦ	ର	ର୍	ଅର୍ଦ୍ଧ ।
ର	ସ	ସ	ର୍	ବର୍ଦ୍ଧ୍ୟ, ବର୍ଦ୍ଧ୍ୟ, ବର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ।
ର	ଶ	ବ	ର୍	ପର୍ବ, ପାରପର୍ବ ।
ଷ	କ	ର	କ୍ଷ	ନିଷ୍ଠାୟ ।
ଷ	ଟ	ର	କ୍ଷ	ନିଷ୍ଠା, ରକ୍ଷା ।
ଷ	ପ	ର	କ୍ଷ	ନିଷ୍ଠାୟ, ନିଷ୍ଠାୟେ ଜନ ।
ଷ	ଚ	ଚ	କ୍ଷ	ଅକ୍ଷ, ଶକ୍ଷ, ଶକ୍ଷ, ବକ୍ଷ ।
ଷ	ଧ	ଧ	କ୍ଷ	ବକ୍ଷ, ଶକ୍ଷକ୍ଷ ।
କ୍ଷ	ଚ	ର	ସ	କ୍ଷୟ, ପାରକ୍ଷୟ ।
କ୍ଷ	ଚ	ଚ	ସ	କ୍ଷୟ ।
କ୍ଷ	ଚ	ଚ	ର	କ୍ଷୟ ।
କ୍ଷ	ଦ	ଧ	ଧ	କ୍ଷୟ ।

ଢି

ସୁଦୃଶ୍ୟ ଗାଲ ବେ ସୁସ୍ଥ । ମୁଣ୍ଡର ଦନ୍ତ ଗନ୍ଧ । ଉଦ୍‌ଘୋଗା
ପୁରୁଷକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମିଳେ । ସେ ଭୃମ୍ଭର ଶୁଦ୍ଧକାନ୍ତା ଅଟନ୍ତି । ଶରୀରରେ
ତନ୍ତ୍ର ଅବଶ୍ୟ ଉତ୍କଳ ଦଶେନା ତାହାକର ମହତ୍ତ୍ୱ ବସୟ ଚିନ୍ତାକର ।
ଶେକାଞ୍ଚ ଲୋକକୁ ସ୍ୱାନ୍ତର ଦଥ । ଶେଷ, କର୍ଣ୍ଣ, ନାସା, କହ୍ନା, ଦୁର୍ଲ୍ଲ
ବା ତର୍ମ ଏହି ପାଞ୍ଚ ଉଦ୍‌ଘୋଗ । ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ଧ୍ୟାନ କରନ୍ତି ।
ପିତା କନ୍ୟା ସମ୍ପ୍ରଦାନ କଲେ । ସଂସ୍କୃତଶାସ୍ତ୍ରର ତର୍ଜା କର । ସେ ମୁଣ୍ଡେ
ହୋଇ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ । ଅର୍ପୁ ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧିବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କପରି ସବୁଜ
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ । ଦଶଶତାବ୍ଦରେ ପାତା ଦେଇଅଛି । ସର୍ବଦୃଶର ମୂଳ ସାହସ୍ୟ ।
ଅର୍ଦ୍ଧଶତ ସମୟରେ ମୁଁ ଉଦ୍‌ଘୋଗ ଅନାଦି ନକ୍ଷତ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଶ୍ୟକୁ ଦେଖିଲି ।
ସମୟକୁ ନିଷ୍ପ୍ରଦୋଷନ ବାସ୍ୟରେ ନକ୍ଷ କରବ ନାହିଁ ।

ମି

ବିବଧ ପାଠ ।

ମସ୍ତକ ଦେହର ଉତ୍କଳ ଅଙ୍ଗ । ପ୍ରତିହସ୍ତରେ ପାଞ୍ଚ ଅଙ୍ଗୁଳ । ପ୍ରତି-
ପାଦରେ ପାଞ୍ଚ ଅଙ୍ଗୁଳ । ମନୁଷ୍ୟର ଦୁଇଟି ବ.ହ୍ନି, ଦୁଇଟି ହସ୍ତ, ଦୁଇଟି
ପାଦ, ଦୁଇଟି ଶେଷ, ଦୁଇଟି କର୍ଣ୍ଣ, ଦୁଇଟି ଓଷ୍ଠ । ନାସିକାରେ ଦୁଇଟି
ରକ୍ତ ଅଛି । ଉଦରରେ ପାକଯନ୍ତ୍ର ଅଛି । ମସ୍ତକରୁ ପାଦପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ
ଦେହରେ ରକ୍ତ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଅଛି ।

କିଏ ଭୃମ୍ଭକୁ ଏକ ଅଭି ସବୁ ଜୀବମାନଙ୍କୁ କରାଅଛନ୍ତି? କିଏ ଭୃମ୍ଭକୁ
ଦେଶିବାପାର୍ଯ୍ୟ ଚକ୍ଷୁ, ଶୁଣିବାପାର୍ଯ୍ୟ କର୍ଣ୍ଣ, ସ୍ମୃତିବାପାର୍ଯ୍ୟ ନାସିକା, ସ୍ୱାଦ
ବାସିବାପାର୍ଯ୍ୟ କହ୍ନା, କଥା କହିବାପାର୍ଯ୍ୟ ମୁଖ, ପଦାର୍ଥମାନ ଧରିବାପାର୍ଯ୍ୟ
ହସ୍ତ ଏକହାତରୁ ଅନ୍ୟହାତକୁ ଶିବାପାର୍ଯ୍ୟ ପାଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି? କିଏ
ଭୃମ୍ଭକୁ ରଜ ମନ, ନ୍ୟାୟ, ଅନ୍ୟାୟ ବର୍ଣ୍ଣର କରବାପାର୍ଯ୍ୟ ରୁଚି ଦେଇ-
ଅଛନ୍ତି? ପରମେଶ୍ୱର ଭୃମ୍ଭକୁ ସୃଷ୍ଟି କରାଅଛନ୍ତି, ଭୃମ୍ଭକୁ ନବଦା ରକ୍ଷା
କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଥା ତାଙ୍କର ଦୟା କିଏ ବର୍ଣ୍ଣ ପରିବ?

ଶୁ

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅନୁମାନକୁ ଅଲୁଅ ଓ ଉତ୍ତପ ଦେଉଅଛି । ସୂର୍ଯ୍ୟ ନ ଥିଲେ
ସଂସାର ଅନିବାରମୟ ଓ ଅତି ଶୀତଳ ରହିଥାନ୍ତା । ପୃଥିବୀରେ ଜୀବ
ଜନ୍ତୁ, ବୃକ୍ଷ ଲତା କିଛି ଜନ୍ତୁ ପାରନ୍ତା ନାହିଁ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୃଥିବୀଠାରୁ ଅତି
ବୃହତ୍ । ପୃଥିବୀ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ବର୍ଷକେ ଥରେ ବୁଲେ ।

୫

ରବିକାଳରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦେଖାଯାଏ । ଚନ୍ଦ୍ର କ୍ରମେ କ୍ରମେ ବହୁ-
ଥାଏ । ଯେଉଁଦିନ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋଲ ହୁଏ ବା ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ହୁଏ, ସେଦିନ
ପୂର୍ଣ୍ଣିମା । ଯେଉଁ ଦିନ ଚନ୍ଦ୍ର ଏକାବେଳକେ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ, ତାହାକୁ
ଅମାବାସ୍ୟା କହନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ରର ନିଜର ଅଲୁଅ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଅଲୁ-
ଅକୁ ଜେମାଣା ବୋଲିଯାଏ ତାହା ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଠାରୁ ପାଏ । ଚନ୍ଦ୍ର
ପୃଥିବୀ ଆପେକ୍ଷା କ୍ଷୁଦ୍ର । ଚନ୍ଦ୍ର ପୃଥିବୀର ଗୁରୁତ୍ୱରେ ମାସକେ ଥରେ
ବୁଲେ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେଉଁ ଦିଗରେ ଉଠେ, ତୁମ୍ଭେ ସେହି ଦିଗକୁ ଅନାଇଅଛ । ସେହି
ଦିଗ ପୂର୍ବାଦିଗ । ତୁମ୍ଭର ଦକ୍ଷିଣାହସ୍ତ ଦକ୍ଷିଣଦିଗକୁ ଧରି, ବାମ ହସ୍ତ ଉତ୍ତର
ଦିଗକୁ ଧରି, ତୁମ୍ଭର ପଛଆଡ଼େ ପଶ୍ଚିମଦିଗ ।

ତୁମ୍ଭେ ପଶ୍ଚିମଦିଗକୁ ଅନାଇ ଠିଆ ହେଲେ, ତୁମ୍ଭର ଦକ୍ଷିଣାହସ୍ତ
କେଉଁ ଦିଗକୁ ଦେଖେ? ତୁମ୍ଭେ ଦକ୍ଷିଣଦିଗକୁ ଅନାଇ ଠିଆ ହେଲେ,
ତୁମ୍ଭର ବାମ ହସ୍ତ କେଉଁ ଦିଗକୁ ଦେଖେ? ତୁମ୍ଭେ ଉତ୍ତର ଆଡ଼କୁ
ଅନାଇ ଠିଆ ହେଲେ, ତୁମ୍ଭର ପିଠି କେଉଁ ଦିଗକୁ ରହିବ?

ଦିନ ହେଉ ନିଶି ଦବସ ଏକ । ସାତ ଦବସରେ ସପ୍ତାହ ଲେଖ ।

ସପ୍ତାହର ସାତଦିନର ନାମ । ମନେ ସଦା ରଖିଥିବୁ 'ହେ' ଧ୍ୟାନ । ଶି
ରବି ପରେ ସୋମ, ତ ପରେ ମଙ୍ଗଳ, ତାପରେ ଯେ ବୁଧବାର ।
ଗୁରୁ, ଶୁକ୍ର, ଶନି, ଅସେ ତାହା ପରେ, ସାତ ବାର ଏହକାର ।

ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ।

ପନର ଦନକୁ, ଏକ ପକ୍ଷ ବୋଲି, ଦୁଇ ପକ୍ଷେ ଏକ ମାସ ।
 ଦୁଇ ମାସ ମିଳି, ଏକ ରତ୍ନ ହୁଏ, ମନେ ରଖ ପାଠକାୟ ।
 ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷେ ଚନ୍ଦ୍ର, ପ୍ରତି ଦିବସରେ, ବରଦ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଯାଏ ।
 କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷେ ପୁଣି, ଅମାବସ୍ୟା ଯାଏ, ଅନ୍ତେ ଅନ୍ତେ ହୁଅଥାଏ ।

ସ୍ବାଦଶ ମାସରେ, ଛଅ ରତ୍ନ ହୁଏ, କେ କହୁ ପାରିବ କହ ।
 ଶ୍ରୀଷ୍ଠ, ବର୍ଣ୍ଣା, ଶରତ୍, ଶିଶିର, ହେମନ୍ତ, ବସନ୍ତ ରତ୍ନ ଏ ଛଅ ।
 ଶ୍ରୀକ୍ଷେ ବୈଶାଖ, ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାସ । ପ୍ରତ୍ୟେ ରୋଦ୍ର ପରବାଣ ।
 ବର୍ଷରେ ଅଷ୍ଟାଦଶ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ମେଘ ବରଣେ ଦନ ଦନ ।
 ଭଦ୍ର ଅଶ୍ୱିନ ଶରତରେ । ନିର୍ମଳ ଶୋଭା ଜଗତରେ ।
 ହିମେ କାର୍ତ୍ତିକ ମାର୍ଗଶିର । ହରିରେ ପଡ଼ଇ ଚିତ୍ତେ ।
 ଶୀତରେ ପୌଷ ମାଘ ମାସ । ଦେହରେ ରଖ ଶାଢ଼ବାସ ।
 ପାଳ୍ଲବ ଚୈତ୍ର ବସନ୍ତରେ । ମୃଦୁ ମଳୟ ମନ ହରେ ।
 ବାର୍ଷମାସର କଥା ଏହି । ହେଉ ବାଳକେ ମନ ଦେଇ ।

ବୃକ୍ଷ ଖେତରୁ ଜାତ ହୁଏ । ବଟ ବୃକ୍ଷର ବଜ୍ର କେତେ କ୍ଷୁଦ୍ର । ଦେଖ
 କେତେ କ୍ଷୁଦ୍ର ବଜ୍ରରୁ କେତେ ବଡ଼ ବୃକ୍ଷ ଜନ୍ମେ । ସଂସାରରେ କେତେ
 ପ୍ରକାର ବୃକ୍ଷ ଅଛି ! ବଟ, ଅଶ୍ୱତ୍ଥ, ନାରିକେଳ, ଅମ୍ଳ, ତାଳ, ଶାଳ, ପିଆ-
 ଶାଳ, ଅସନ ପ୍ରଭୃତି ଶତ ଶତ ପ୍ରକାର ବଡ଼ ବୃକ୍ଷ ଅଛି । ମାଧବୀ,
 ମଳତୀ, ନିଆଳୀ, ଅପରାଜିତା ପ୍ରଭୃତି ଲତାନ୍ତ୍ରୀ, ଅର୍ଥାତ୍ ଲତାର ଲତାର
 ମାତ୍ର ଯାଅନ୍ତି ବୋଲି ସେମାନଙ୍କୁ ଲତା ବୋଲାଯାଏ । ଶତ ଶତ ପ୍ରକାର
 ଲତା ଅରଣ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଏ । ମନୁଷ୍ୟମାନେ ନାନା ପ୍ରକାର ବୃକ୍ଷକରନ୍ତି,
 ଯଥା ଅଶ୍ୱ, ଧାନ, ମୁଗ, ହଳଦି, ଗହମ, ବୁଣ୍ଡା, ବ୍ରାହ୍ମ, ଯବ ଇତ୍ୟାଦି ।

ଅମ୍ଳ ଶ୍ରୀମତ କୃଷକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଧାନ ଜମି ସବୁ ହେଳ କର
 ସାରିଲେଣି । ଅଳ୍ପ ବୃକ୍ଷମାନେ ଧାନ ବୁଣିବେ । ଆଉ ଦେଖିବାକୁ ସିବା । ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ଯେଉଁ ଧାନ ଛୁଣାଯାଏ ତାହାକୁ ବହନ ବୋଲନ୍ତି । ବହନ ବୁଣି ସାରି

ବୁଟ

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ

କୃଷକମାନେ ଜମି ଉପରେ ମର ଦେଇ ତାହାକୁ ତିବ୍ବଣ ବୋଲି ଯାହା ।
ବହୁନ ବୁଝି ଜଳ ଓ ରୌଦ୍ର ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜ ହୋଇ ଧାନ ଗଛ ହେବ । ଧାନ
ଗଛରେ ଧାନ ଫଳରେ କୃଷକମାନେ ଅନଳରେ ଧାନ ଅମଳ କରିବେ ।

ମହାମାନେ ଜଳରେ ବସି କରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଜଳରୁ ବାହାରିଥିଲେ
ସେମାନେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରେ ମରସିବେ । ମହାମାନଙ୍କର ପାଦ ନାହିଁ ।
ସେମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ ଓ ତେଜା ପ୍ରକାର ସେମାନେ ଲକ୍ଷ ଓ ତେଜା
ସାହାଯ୍ୟରେ ସମ୍ବରଣ କରନ୍ତି । ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ମହାମାନଙ୍କ ଦେହରେ
କଥୋପ । ମହାମାନେ ଅଶ୍ରୁ ବା ଶ୍ରେୟକୁ ଜାତ ।

ବୁଝେ ମହାମାନଙ୍କର ମହା ବସା ଦେଖିଥିଲୁ କି? ମହା ବସା ଉପରେ
କ୍ଷୁଦ୍ର କ୍ଷୁଦ୍ର କେତେ କୋଠର ଅଛି । ସବୁ କୋଠର ଗୁଡ଼ିକର ଅକାର
ଓ ଅନୁଚିତ ସମାନ । ମହାମାନଙ୍କର ପୁଷ୍ପମାନଙ୍କରୁ ମଧୁ ଅଣି ସେହି
କୋଠରମାନଙ୍କରେ ମଧୁ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି । ଦେଖ, କିପରି କୌଶଳରେ
ମଧୁଚୂର୍ଣ୍ଣ ବା ମହା ବସା ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ମଧୁ ମିଶ୍ର ଓ ହୃଦକାଣ୍ଡ ।
ମହାନ ହୁଏନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପରଶ୍ରମୀ । ମଧୁମକ୍ଷିକା ପରି ପରଶ୍ରମ କର ।
ମାହନଙ୍କର ହୁଅନ୍ତା ଗୋଡ଼, ଦୁଇଟା ତେଜ ଓ ଅନେକ ଗୁଡ଼ାଏ
ତେଜ ଅଛି ।

ପକ୍ଷିମାନେ କି ସୁନ୍ଦର ବସା ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି ! କାଠି, କୁଟା, ଶୁଷ୍କପତ୍ର,
ହେଉ ପ୍ରଭୃତି ନେଇ ପକ୍ଷିମାନେ ତାହା ସ୍ୱାଦ ବସା ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି । ଏକ
ଏକ ତିନି ପକ୍ଷି ଏକ ଏକ ପ୍ରକାର ବସା ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି । ପକ୍ଷିମାନେ
ସବୁ ମଧୁ ମିଶ୍ର ମଧୁ ମିଶ୍ର, ତେଜ ଗୁଡ଼ିକ କରନ୍ତୁ ଉପମାନରେ, ତମ
ମଧୁର ପକ୍ଷିମାନଙ୍କ ବାହାରି । ଶାବକମାନେ ତମରୁ କହାହାରି ଶ୍ରଦ୍ଧା
କରି ଚଳନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ବାସ ମା ସେମାନଙ୍କୁ ଅତି ଯତ୍ନରେ
ହୁଏନେ କିନ୍ତୁ କରନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରକାର କ୍ରମେ କ୍ରମେ ସବଳ ହୋଇ
ଶାବକମାନେ ଧାନ ଫଳ ଉପରେ ବସନ୍ତି ।

em
ସଂସ୍କୃତ

ତି

ତି

ଜି

ସୁନ୍ଦର ସଂସାର ।

ଅକାଶଦଣ୍ଡେ କି ସୁନ୍ଦର । ତାହାକୁ ରଚିଲେ ଇଶ୍ଵର ।
 ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଚନ୍ଦ୍ର ତାରା । ନୀଳ ସମୁଦ୍ର ଶ୍ୟାମ ଧରା ।
 ପର୍ବତ, ନଦୀ, ଉଦ୍ଭିଦମାନ । ସୃଜିଲେ ପ୍ରଭୁ ବଳବନ୍ତ ।
 ନାନା ବର୍ଣ୍ଣର ଫୁଲ ଫଳ । ବୃକ୍ଷର ପତ୍ରକ କେ ମଳ ।
 ମନୁଷ୍ୟ, ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ ଆଦି । ସୃଜନ ସୃଜିଲେ ଅନାଦି ।
 ତାଙ୍କର ଅଜ୍ଞାରେ ପବନ । ସର୍ବତ୍ର କରେ ବତରଣ ।
 ଅଗ୍ନି ତାଙ୍କର ଅଦେଶରେ । ଉତ୍ତପ୍ତ ତେଜ ଦଳ କରେ ।
 ଇଶ୍ଵର ଦୟାର ସାଗର । ତାଙ୍କର ମହିମା ସୁନ୍ଦର ।

ପରମେଶ୍ଵର ।

ଯାହା ମୁଁ କରନ୍ତି ଯାହା ମୁଁ ବହନ, ଯାହା ମୁଁ ତ୍ରିଗୁର ମନେ । ତି
 ଜଗତର କର୍ତ୍ତା, ପରମ-ଇଶ୍ଵର, ଜାଣୁଛନ୍ତି ପ୍ରତିକ୍ଷଣେ ।
 କ୍ଷମା ପାଶେ ଅଛନ୍ତି, ଦବସ ଲେନା, ମହାପ୍ରଭୁ ପଦପୁର ।
 ଏ କଥା ସୁନ୍ଦର, ହୃଦୟେ ତାହାକୁ, ପୂଜିବି ମୁଁ ନରନର ।

ସୁଦ ।

କି ସୁନ୍ଦର ଅହା, କି ଅନନମୟ, ଏହି ବଶାଳ ସଂସାର ।
 ଧନ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁ, ମହିମା ଭୁବର, ଅଟେ ଅନନ୍ତ ଅପାର ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ତାରା, ଭୁବର ଅଜ୍ଞାରେ, ବରଷନ୍ତି ଜ୍ୟୋତିର୍ବୀ ।
 ଭୁବର ବୃକ୍ଷମ ଶ୍ରଦ୍ଧ ପ୍ରତିକ୍ଷଣେ, ମହତ୍ତ୍ଵ ଅନେକ ତୀ ।
 ଶିତ ମୃତ ବନ୍ଧୁ, ବର ଉଦ୍ଭିଦର, ହୃଦୟେ ଦେଲେ ପ୍ରୀତି ।
 ତେଣୁ ମୁଁ ସର୍ବତ୍ର, ଗହ୍ଵର ଅନେକ, ପୁଣି ଭୁକ୍ତି ନିତି ନିତି
 ଦୟା ଭକ୍ତି ପ୍ରଭୁ, ହୃଦୟେ ମେ ହର, ବରଳ ନିତ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚରେ ।
 ସତ୍ୟତା ରହି, ଭୁବର ଅଜ୍ଞାରେ, ଯାଉ ମୋ ଦଳ ମହାରେ ।